3445

B U D S T I K K E N

15. januar 1943.

VÅRT FEDRELAND.

Her går det hvilelöse hav
om saltgrå skjær med lyng og lav
og fjell, der sneen bråner.
Her lysner lier efter plog
og svartner milevidt med skog,
mot fjerne himmelblåner.
Ukrenkelig er denne strand,
O Norge, du vårt fedreland.

Vi bygget landet vårt med lov,
Vi skydde lögn, vi dömte rov;
av dette er vi preget.
Blandt nordmenn tåles ikke svik.
Mitt folk, det gjör mig varm og rik
å kalle dig mitt eget.
Rettsindig, ærekjær og stö,
slik vil du leve - eller dö.

O Norge, du mitt fedreland,
min grönne dal, min saltgrå strand
og mine hvite fjeller.
- i fredens tid gav du mig brød,
så lo du dig dele og din nöd;
nu vet jeg hvad det gjelder.
Jeg vet at dette land er mitt,
og dette folk skal være fritt.

KRIGSOVERSIKT.

Hovedlinjene i de russiske offensivene på sydfronten trer nu tydelig frem. I Kaukasus rykker de russiske armeer frem fra to kanter. Denene grenen har på 12 dager rykket frem over 200 km. og har nå gått over elven Kuma etter å ha gjenerobret tre viktige byer, Pjatigorsk, Georgijewsk og Mineralnye Wody. Samtidig rykker en annen arme sydover fra Kalmykssteppen. Den har gått over elven Malaus og besatt byen Petrowsk og truer nå de tyske armeer som trekker seg tilbake med kurs for forsvarslinjen langs Kubanelven i höyre flanke. Lenger nord rykker russerne frem langs jernbanen fra Stalingrad til Svartehavet og står ca. 70 km. fra byen Salsk. Andre russiske styrker har stött frem i Donbassenget og er nådd til det punkt hvor Donetz flyter ut i Don. Ved Stalingrad skrumper den omringede tyske 6. arme stadig inn p.g.a. angrep, sykdom underernæring og desertering. Russerne er nå nådd frem til utkanten av byen og har tatt tilbake de viktigste fabrikkströkene.

Den röde armes fremstöt i syd representerer en sterk trusel mot hele den tyske Kaukasusarmeen, som er avhengig av veien over Rostow - eller Kertsj - som forsynings- og retrettlinje. Tyskerne gjör derfor sterk motstand ved nedre Don og de må sette alt inn på å forhindre at russerne avskjærer jernbaneforbindelsen med Rostow eller rykker for nær inn på denne livsviktige nökkelstillingen.

I nord er russerne rykket forbi Welikije Luki, som tyskerne fremdeles hevder er på deres hender, til tross for at russerne for nesten 2 uker siden meldte at den var erobret. Nu meldes det om desperate tyske forsök på å gjenerobre byen. Russiske gueriljatropper opererer nå langt inne i Latvia.

På midtfronten pågår heftige, lokale kamper. Russerne har inntatt Slovada (?) n.v. for Smolensk. -- For annen gang i denne krigen må den tyske östfrontarmeen kjempe sig igjennom den fryktelige russiske vinteren, mens den röde arme med ubönnhörlig, seiersikker kraft presser den tilbake fra sommerens landevinninger, kilometer for kilometer. Denne gang vet russerne at det skjer for alltid. Hver fotsbredd russisk jord som nå blir frigjort, skal aldri mere föle de tys-

[illegible] i de allierte offensivers tegn. - I Nordafrika er ingen vesentlig forandring inntrått. De allierte utbygger sine flyplasser og samler sine krefter for å rette det endelige slag mot aksestyrkene i Nordafrika. I mellomtiden pågår en systematisk bombing av aksens havner, flyplasser og transporter. Bizerte, La Goulette, Tunis, Sousse Sfax og Gabès blir angrepet dag for dag, samtidig som allierte fly hamrer løs på Rommels styrker, som befinner seg et sted mellom Syrte og Misurata. Også Napoli og basene på Sicilia, Pantellaria og Lampedusa blir stadig angrepet. En fransk arme under ledelse av general Le Clerc er rykket frem 2000 km. gjennom ørkenen fra Tsadsjöen og står 800 km. fra Tripolis i det sydlige Libya. En annen fransk arme rykker fra sydvest inn i Sör-Libya for å slutte seg til LeClercs styrker. - I desember mnd. er 30 akseskip senket i Middelhavet.
På vestfronten har det britiske flyvåpen den siste tiden rettet tunge slag mot sentret for den tyske krigsproduksjonen, Ruhrområdet, som er blitt angrepet 7 g. på 9 dager. Mål i Holland, Belgia og Nordfrankrike blir bombet planmessig og det går ikke en dag uten at svære jagerstyrker tordner over disse områdene.
Fra det fjerne Östen er lite nytt å melde, men det er ingen slappelse i krigföringen. Britiske tropper er rykket inn i Burma og har den viktige havnen Akyab som nærmeste mål. På det sydöstlige Ny Guinea pågår fremdeles kamper tillands ved Sanananda. Til sjöss har den japanske flåte igjen hatt följelige tap. Man regner nå at den amerikanske skipsproduksjonen månedlig kan fremstille like mange skip som Japan kan på et år. Etter amerikanske oppgaver ödelegges 6 japanske fly for hvert amerikansk fly som blir skutt ned. Ennvidere ble det nylig opplyst at USA nu leverer like meget krigsmateriell til Kina pr. fly som det tidligere sendte over Burmaveien.

både USA og Storbritannia har undertegnet avtale med Kina om at de gir avkall på alle eksterritoriale rettigheter i Kina.

"ARBEIDSTJENESTE" I FINNLAND?

I slutten av desember fikk ca. 500 gutter som var innkalt til arbeidstjeneste ved Strömmen beskjed om at de skulde sendes til en leir ved Enaresjöen i Finnland for å gjöre arbeidstjeneste der. Arbeidet skulde etter hva det ble opplyst bestå i skogshugst. Det viser seg imidlertid at Enareleiren skulde stå under tysk militærkommando og guttene skulde få nye uniformer som "hövet bedre for klimatet der borte". Alt tyder på at dette er et forsök fra tysk side på å utnytte norsk ungdom til "arbeidstjeneste" bak fronten. Skrittet fra denne såkalte arbeidstjenesten til krigstjeneste for Tyskland er ikke langt.
Guttene skulde vært sendt 4.jan., men det ser ut til at planen iallfall foreløbig er oppgitt. Sverige har ikke fått söknad om visum for gjennomreise og på finsk ansvarlig hold kjenner man ikke til saken.

PLAKATVAKT I TRONDHEIM.

Da tyskerne för jul skulde holde stevne i Trondheim, ble byens borgere utkalt til "plakatvakt". De sto hele natten i 4 timers skift og ble holdt ansvarlig for at plakatene ikke ble revet ned.

BOIKOTTEN AV TRÖNDELAG TEATER

viser seg å være meget effektiv. I juleuken måtte forestillingen avlyses en aften, da det bare var møtt opp 6 personer. Som regel går forstillingen av stabelen med 10-20 tilskuere.

TYSKE SOLDATER SOM BOKTYVER.

To tyske soldater er blitt anmeldt for å ha stjålet böker i en norsk bokhandel. De ble stillet for tysk rett og fikk som straff enten livsvarig fengsel eller - Östfronten.

EN NAZI-PREST I BERGEN

- fhv. klokker Eek - tvang seg forleden til å forrette ved en begravelse mot slektningenes vilje. Han mötte opp til begravelsen ledsaget av statspoliti.

KONG GUSTAV

har nylig gitt audiens til den svenske naziföreren Sven Olof Lindholm som er avskediget som sersjant på grunn av sin fedrelandsfientlige innstilling. Som et apropos gjengir vi lederartikkelen i Göteborgs Handels og Sjöfartstidning for den 14.9.42:

" En nasseförening har hållit möte i Malmö. Den tok seg för at sända ett hylningstelegram til konungen. Det var närmast en oförskämdhet av en samanslutning, vars mål er det bestående samhällets ommöblering efter tyskt mönster. Hans Majestät kunde inte rimligen göra annat än lämna telegrammet obesvarat. Tystneden fick vara åthutning nog, eftersom statssjefen icke gärna på annat sätt kunde be gossarna veta sju sorter, som det heter i Skåne.

Hans Majestät har emellertid icke valt den utvägen. Han har i stället sät nassarna ett "hjärtligt tack" för venligheten. Almenheten blir kanske en smule perplex, när den tar del av denna telegrammvexling. En ock annan tänker kanske att Hans Majestät icke kunnat följa så nega med vad seg i riket tildragar, han har jo sitt jobb att skjöta. Han er upptagen av sin tennis, sina broderier och sin bridge och skal dessutom på lediga stunder förse en massa handlingar med sin namnteckning. Hans tid kan icke räcka till för att följa med vad hans undersåtar för taga sig.

Den hypotesen tro vi icke vara riktig. Även om han själv inte hinner läse tidningar, måste hans omgivning hålla honom a jour med vad som händer i landet. Okunnig om nasseriet kan han svårligen vara. Man får nog frästa en annan hypotes. Är det ej sannolikt att någon herre vid hovet automatiskt besvarar alla slags hyllningar, utan att besvära den gamle herrn med några frågar? I så fall bör nog den hernn sättas ur stånd att giva uttryck åt sitt skämtlynne en annan gång. Han blamerar sin höga herre. Skulle denne sväva i okunnighet om vad som förekommit, måste statsministern upplysa honom om det. Han får inte göras til åtlöje. Det är äldeles nog med de stänk därav som smilskheten kastar över honom, när den utnämner honom till "vår största statsmann" och hasplar ut sig liknande av servilitet förestavat nonsens.

Konsekvensen av det skedde blir att Hans Majestät måste hjärtligt tacka även kommunisterna derest de få det innfallet att sända honom en hälsning från något sitt möte. Gör han det icke, framkallas intrycket att han har särskilde sympatier för nasseriet. Vad dette spelat och spelar för roll i de länder som överfallits av det nazistyrda Tyskland, er känt. Kommunisterna ha icke heller varit mera antirojalistiska än nazisterna [illegible] sat sig i de olika länder, de lyckats underlägga sig. I det avseende råder der ingen skilnad mellan de både riktningar. De äro förövrigt beslektade i många henseenden. Nu har vi emmeltid fått en kunglig svensk nazism, liksom vi förut varit välsignade med en kunglig svensk socialdemokrati. Den kungliga nådens sol tycks liksom Gud Faders lysa över onda och goda utan åtskillnad.

Ärligt talat: Det där kungatelegrammet var en svår tabbe. Många slika tål icke ens en i den kolorerade veckopressens drivhus odl popularitet ved.

EN GOD HISTORIE.

En småbruker som hadde 30 höner, fikk et truende brev fra tyskern med pålegg om å levere egg til Wehrmacht. 14 dager senere fikk t[illegible] kenne følgende svar:

"Deres brev av ..ds. blev slått o[illegible] i hönsehuset, slik at hönene selv kunde få se det. Da hönene tross dette efter 10 dagers forlöp em ikke hadde gjenoptatt verpingen, har jeg latt samtlige skyte for botasje mot den tyske Wehrmacht.

Ärbödigst N.N.

Mannen fikk like efter besök a tysk politi og blev satt i fengsel.

NAZI-REGIME I AKERS FORSYNINGS-NEVND.

Akers Forsyningsnevnd har forlenget utmerket eig med skandalöse svarte-börsaffærer og en makelös korrupsjon.Forholdene i dette nazistrede blir verre og verre efterhvert som tiden går,og korrupsjonen florerer mere enn noensinne. Karl Lyngås er nævnet på en mann som efterhvert har fått en fast fot i forsyningsnevnden på grunn av sin lefling for den nazistiske ledelse.Til å begynne med holdt han sine kolleger for narr ved å utgi sig for jössing. Dette blev imidlertid gjennemskuet, da herr Lyngås ved hjelp av sladder og intriger fikk styrtet den tidligere fullmektig og istenfor svang sig selv op i dennes stilling. I egenskap av fullmektig fikk Lyngås det travelt med å ordne og bestemme efter sitt eget hode og gikk sammen med en av sine nazi-kolleger inn for å skubbe tilside de nordmenn som arbeidet i nevnden.Sin dyrebare tid brukte han til å samle sladderaktige rapporter om personalet ,som blev innsendt til den nazistiske forretningsfører. Ved disse sjofle midler er det nu lykkes lykkes ham å få kastet flere av sine kolleger ut av deres rettmessige stillinger.De er blitt opsagt på dagen uten noen som helst grunn.Flere andre av personalet har sett sig nödt til å söke avskjed efterhvert som arbeidsforholdene her utviklet sig til å bli helt uthodelige.
Dette er bare et lite eksempel på hvordan den nazistiske gift efterhvert sprer sig i alle offentlige instanser.

Tysk Kunngjöring.

"Lofotposten" offentliggjör den 24. november 1942 en kunngjöring heori det heter:
Den tyske vernemakts patruljer og vaktposter har ordre til å skyte på alle personer som på tilropet "Halt"(Stans) ikke straks blir stående.Befolkningen har straks å adlyde tilropet.I motsatt fall risikerer vedkommende å bli skutt på. Vaktpostenes anvisninger skal följeges.Enhver civilperson må behörig kunne legitimere sig.Altså:bli straks stående på tilropet:"Halt" (Stans).Efterkom ordren:"Hände hoch",(Hendene i været).Husk på at den alltid må kunne legitimere sig behörig. Det kommer an på befolkningens riktige holdningom ulykkestilfelle skal unngås.Tunghörte må ikke ferdes ute alene efter mörkets frembrudd.

22 nov.1942.
Fürst Castell,
Major und Standortältester

Den japanske keiser,som interesserer sig meget for europeiske politiske forhold,hadde en samtale med ministerpresident Tojo:
- Si mig,finnes der ikke et land som heter Ungarn?Hvad er dette for et land?
- Det er et monarki,Deres majestet
- Jaså,hvem er konge der?
- De har ingen konge,landet har riksforstander.
- Hvem er kronprins eller aspirant
- En österriker.
- Hm. hvad for slags menneske er denne riksforstander?
- Han er admiral.
- Jaså,landet er altså en sjömakt
- Nei,en landmakt.
- Deltar Ungarn i krigen?
- Ja,mot Russland.
- Altså territoralkrav mot Russland
- Nei,ikke mot Russland,men mot Rumenien.
- Altså i krig med Rumenien?
- Nei,det er alliert med Rumenien

Det nyordnede helvede i Hellas.

Ifölge opgaver fra det greske Röde Kors er der i löpet av to måneder i Athen 90 prosent av de nyfödte barn död av sult. Av 300ooo barn Athen og Pireus er siden Hellas blev overfallt 110ooo avgått ved döden på grunn av sult,underernæring eller epidemier.

Send avisen videre til flest mulig pålitelige nordmenn.